

Resilience in een instabiele wereld

Hoe bouw je veerkracht op in een wispelturige wereld waar crisissen elkaar razendsnel opvolgen en versterken? Dat is één van de thema's die aan bod komen in ons Trendrapport. BDO blikt samen met trendwatcher Tom Palmaerts vooruit naar 2030. We tonen hoe Belgische ondernemingen wendbaar en vol vertrouwen de toekomst mee vorm kunnen geven. Je bedrijfscultuur is hierbij cruciaal om zowel je systemen als mensen schokbestendig te maken.

Resilience in een instabiele wereld

KUNNEN WE VANDAAG NOG PLANNEN MAKEN VOOR DE TOEKOMST?

Het gevoel van onzekerheid overheerst. Consumenten twijfelen over morgen. Ook bedrijven voelen dat de realiteit hun vijfjarenplannen telkens opnieuw onderuithaalt. Dagelijks hebben uitspraken van politieke leiders impact op beurzen, supply chains en consumentenvertrouwen. Toch zijn de grotere bewegingen al jaren dezelfde: een vergrijzende bevolking, meer éénoudergezinnen, sociale media die verbinden én verdelen, en een groeiende honger naar authentieke en betekenisvolle ervaringen.

"In de huidige context is het net essentieel om aan bewust risicomanagement te doen. Nog te veel bedrijven gaan pas over risico's nadenken wanneer ze er effectief mee geconfronteerd worden. Het ontbreekt aan een systematische aanpak waarin risico's worden gekwantificeerd, geprioriteerd en gekoppeld aan waardecreatie. Een modern risicobeheer combineert data, scenario-analyse en strategische besluitvorming. Het gaat niet over angst vermijden, maar over keuzes maken met kennis van zaken, en over het flexibel inzetten van de sterktes van je bedrijf."

Koen Claessens, Managing Partner
Advisory BDO Belgium

RISICOMANAGEMENT ONDER DRUK

Tomorrowland bewees in de zomer van 2025 hoe veerkracht eruit kan zien. Ondanks een brand waarbij de volledige mainstage in vlammen opging, bleef het festival overeind. De succesformule: open communicatie, een sterk merk en een robuust netwerk. Het toont hoe cruciaal voorbereiding en vertrouwen zijn. Belgische bedrijven zullen onvermijdelijk geconfronteerd worden met natuurrampen, cyberaanvallen of desinformatie. De vraag is alleen wanneer.

Innovatie kan hier een rol spelen. Het Belgische Citymesh testte in 2025 drones met remote piloting die bij een brand al ter plaatse zijn nog voor de brandweer vertrekt. Zo krijgen hulpdiensten meteen visueel inzicht in de omstandigheden, en kunnen ze sneller en veiliger beslissingen nemen.

Ook voor bedrijven is dit de essentie van veerkracht: alternatieve scenario's voorzien, supply chains diversifiëren, medewerkers voorbereiden en crisisscenario's bespreken.

Tijdens grote crisissen zien we ook de enorme impact die een organisatiecultuur kan hebben. Een sprekend voorbeeld zagen we tijdens de stakingen bij bagageafhandelaar Aviapartner in het najaar van 2023, toen TUI fly eigen personeel inzette om bagage te laden en te lossen. De vluchten konden doorgaan, reizigers zagen hun vakantie niet in het water vallen. Ook elders in de sector gebeurde dat: tijdens de piekchaos op Schiphol in de zomer van 2022 sjuwden bij Transavia zelfs piloten met bagage om vertragingen te beperken. Deze momenten tonen dat operationele veerkracht niet alleen een kwestie is van systemen en planning, maar van een cultuur waarin medewerkers bereid zijn om bij te springen wanneer het erop aankomt. Ongeacht hun functie of hun plaats in de hiërarchie.

MENTAAL EN SOCIAAL WELZIJN

Onzekerheid komt niet alleen van buitenaf. In België kampen steeds meer jongeren met burn-out of depressie. Het RIZIV registreerde op vijf jaar tijd een stijging van 60 procent. Meer dan 14.000 jongeren onder de 34 jaar zijn langdurig arbeidsongeschikt. Wat de oorzaken ook zijn, de economische realiteit is dat bedrijven hierdoor mensen en slagkracht verliezen.

↑ 60%
IN 5 JAAR
BURN-OUT OF DEPRESSIE

Daarom wordt mentaal en sociaal welzijn een strategisch thema. Vertrouwen, blijven leren, inclusieve cultuur, diversiteit, successen vieren: het zijn niet langer 'zachte' thema's, maar harde voorwaarden voor continuïteit. Uit een studie van Human8 blijkt dat jongeren vooral zichzelf onder druk zetten, door constant te vergelijken met anderen. Onderzoek van Axa en Trendwolves toont dat jonge vrouwen opvallend minder zelfvertrouwen rapporteren. Gen Z is zelfs driemaal zo eenzaam als babyboomers. Dat maakt van het kantoor een belangrijke ontmoetingsplek. Als Gen Z op vrijdag naar kantoor komt en de catering is die dag afgeschaft om geld te besparen, is het effect op motivatie en retentie direct voelbaar.

Veerkracht of resilience vraagt dus meer dan plannen. Het vraagt om een cultuur waarin mensen en systemen samen bestand zijn tegen schokken, waarin bedrijven voorbereid én verbonden de toekomst tegemoet gaan.

Elke crisis legt naast kwetsbaarheden ook nieuwe kansen bloot. Van de oliecrisis die energie-efficiëntie versnelde tot de pandemie die hybride werken mogelijk maakte: telkens weer blijkt veerkracht de voedingsbodem voor innovatie. Bedrijven die resilience zien als hefboom voor vernieuwing, ontdekken sneller nieuwe markten, businessmodellen en talentstromen dan hun concurrenten. Veerkracht is geen schild, het is een springplank.

"Resilience wordt een bepalende factor voor toekomstig succes. Voorbereid zijn op onvoorspelbaarheid betekent niet dat je elk scenario moet kunnen voorzien, maar dat je organisatie wendbaar genoeg moet zijn om snel en doordacht te reageren. Dat vraagt om diversificatie, robuuste data, flexibele processen en leiderschap dat onzekerheid kan verdragen en omzetten in actie. De grootste asset van de toekomst is wendbaarheid: het vermogen om te bewegen zonder je koers te verliezen."

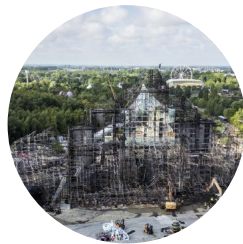
Koen Claessens, Managing Partner
Advisory BDO Belgium

RIZIV (Juni 2025)

WAKE-UP CALLS VOOR BEDRIJFSLEIDERS

Vijfjarenplannen verliezen hun voorspellende waarde
Dagelijkse geopolitieke statements en onverwachte crisissen halen strategieën onderuit.
Aanbeveling: werk met flexibele scenario's in plaats van rigide plannen.

Rampenschade is geen hypothetisch risico
Tomorrowland kon enkel doorgaan dankzij een sterk merk en snelle communicatie. Elke onderneming krijgt vroeg of laat te maken met rampen of cyberaanvallen.
Aanbeveling: stel een crisisplan op dat iedereen kent, test het regelmatig en bouw redundantie in je supply chain.

Nieuwe technologie versterkt veerkracht
Citymesh-drones tonen hoe innovatie helpt om sneller te reageren in noodsituaties.
Aanbeveling: onderzoek hoe technologie kan helpen om risico's vroeg te detecteren en beslissingen te versnellen.

Mentaal welzijn is een economische factor
In vijf jaar tijd steeg het aantal jonge langdurig zieken met 60 procent. Bedrijven verliezen daardoor talent, continuïteit en geld.
Aanbeveling: investeer in mentale gezondheid, peer learning en een inclusieve bedrijfscultuur als structurele strategie, niet als HR-extra.